

**ECONOMIA ȘI GESTIUNEA
ÎNTRERINDERII**

LUCRĂRI PRACTICE

ROXANA ARABELA DUMITRAȘCU

**ECONOMIA ȘI GESTIUNEA
ÎNTRERINDERII**

LUCRĂRI PRACTICE

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2019

Colecția ȘTIINȚE ECONOMICE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUMITRAȘCU, ROXANA ARABELA

Economia și gestiunea întreprinderii / Roxana Arabela Dumitrașcu. -

București : Editura Universitară, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-606-28-0870-9

334

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062808709

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2019
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

PARTEA 1

ESTIMAREA ECHILIBRULUI FINANCIAR AL ÎNTREPRINDERII	7
<i>1.1. Determinarea fondului de rulment financiar.....</i>	<i>8</i>
<i>1.2. Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat</i>	<i>9</i>
<i>1.3. Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei</i>	<i>12</i>

PARTEA 2

STRUCTURA FINANCIAR-PATRIMONIALĂ A ÎNTREPRINDERII	15
<i>2.1. Ratele de structură a activului</i>	<i>15</i>
<i>2.2. Ratele de structură a pasivului</i>	<i>16</i>
<i>2.3. Analiza structurii financiare a întreprinderii</i>	<i>17</i>

PARTEA 3

ESTIMAREA RENTABILITĂȚII ÎNTREPRINDERII	18
<i>3.1. Marja comercială, valoarea adăugată și rezultatul net</i>	<i>18</i>
<i>3.2. Rentabilitatea comercială</i>	<i>20</i>
<i>3.3. Rentabilitatea economică și rentabilitatea financiară</i>	<i>20</i>

PARTEA 4

PRAGUL DE RENTABILITATE LA NIVEL DE ÎNTREPRINDERE	24
<i>4.1. Prețul de vânzare la întreprinderile monoproduse</i>	<i>24</i>
<i>4.2. Pragul de rentabilitate exprimat valoric</i>	<i>25</i>

PARTEA 5

GESTIUNEA STOCURILOR	28
<i>5.1. Determinarea stocurilor în condiții de certitudine (Modelul Wilson-Whitin)</i> .	28
<i>5.2. Determinarea necesarului de finanțat al ciclului de exploatare prin metoda extrapolării (metoda globală)</i>	29

PARTEA 6

GESTIUNEA INVESTIȚIILOR	31
<i>6.1. Capitalizarea și actualizarea</i>	31
<i>6.2. Aprecierea eficienței investițiilor</i>	33

Partea 7

FINANȚAREA ÎNTREPRINDERII PE TERMEN LUNG	35
<i>7.1. Costul mediu ponderat al capitalului</i>	35
<i>7.2. Capacitatea de autofinanțare</i>	36

PARTEA 1

ESTIMAREA ECHILIBRULUI FINANCIAR AL ÎNTRERINDERII

1.1. Determinarea fondului de rulment financiar

1.2. Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat

1.3. Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei

Bilanțul financiar reprezintă principalul instrument de analiză a echilibrului dintre nevoile și resursele de finanțare. În acest scop pot fi calculați câțiva indicatori relevanți: fondul de rulment, nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei.

Să se estimeze echilibrul financiar al întreprinderii Y pe baza următorului bilanț financiar:

Bilanț financiar al întreprinderii Y (lei)

<i>NEVOI (ACTIV)</i>	<i>Anul (N-1)</i>	<i>Anul (N)</i>
<i>Nevoi permanente (active imobilizate nete):</i>	21.743.630	24.480.000
Imobilizări necorporale	510.000	570.000
Imobilizări corporale	12.710.000	15.210.000
Imobilizări financiare	8.523.630	8.700.000
<i>Nevoi temporare (active circulante nete):</i>	10.055.635	9.210.000
Stocuri	4.270.210	6.310.250
Creanțe	3.285.100	2.220.000
Active de trezorerie	2.500.325	679.750
Total activ	31.799.265	33.690.000

RESURSE (PASIV)	Anul (N-1)	Anul (N)
Resurse permanente (capitaluri permanente):	24.750.630	25.630.000
Capitaluri proprii	23.550.200	24.200.000
Datorii financiare	1.200.430	1.430.000
Resurse temporare (Datorii pe termen scurt):	7.048.635	8.060.000
Datorii de exploatare (nefinanciare)	5.548.635	6.300.000
Pasive de trezorerie	1.500.000	1.760.000
Total pasiv	31.799.265	33.690.000

1.1. Determinarea fondului de rulment financiar

Fondul de rulment financiar poate fi calculat pe baza elementelor din partea superioară a bilanțului:

$$\text{FRF} = \text{Capitaluri permanente} - \text{Active immobilizate nete}$$

$$\text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{FRF}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta \text{FRF} = \text{FRF}_{(N)} - \text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

Fondul de rulment financiar poate fi calculat și pe baza elementelor din partea inferioară a bilanțului:

$$\text{FRF} = \text{Active circulante nete} - \text{Datorii pe termen scurt}$$

$$\text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{FRF}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta \text{FRF} = \text{FRF}_{(N)} - \text{FRF}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

Indiferent de modalitatea de calcul a fondului de rulment permanent se va obține același rezultat.

1.2. Fondul de rulment propriu și fondul de rulment împrumutat

- **Fondul de rulment propriu** se determină conform relației:

$$\text{FR}_{\text{propriu}} = \text{Capitaluri proprii} - \text{Active imobilizate nete}$$

Rezultatul negativ al acestei relații de calcul este denumit **fond de rulment împrumutat**.

$$\text{FR}_{\text{propriu (N-1)}} = \dots\dots\dots$$

$$\text{FR}_{\text{propriu (N)}} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta FR_{\text{propriu}} = FR_{\text{propriu}(N)} - FR_{\text{propriu}(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

- **Fondul de rulment împrumutat** reflectă măsura îndatorării pe termen lung, pentru finanțarea nevoilor pe termen scurt.

$$FR_{\text{împrumutat}} = FRF - FR_{\text{propriu}}$$

$$FR_{\text{împrumutat (N-1)}} = \dots\dots\dots$$

$$FR_{\text{împrumutat (N)}} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta FR_{\text{împrumutat}} = FR_{\text{împrumutat}(N)} - FR_{\text{împrumutat}(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

În gestiunea financiară se remarcă următoarele corelații dintre fondul de rulment financiar și autonomia financiară a întreprinderii:

- $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} > 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$
- $FRF < 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$
- $FRF = 0$
- $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$

Completați valorile indicatorilor obținute anterior și încercuiți situația de corelație în care se încadrează întreprinderea în fiecare an:

Indicator	Anul (N-1)	Anul (N)
FRF		
FR_{propriu}		
FR_{împrumutat}		
Se va încercui situația de corelație corespunzătoare pentru fiecare an	$FRF > 0, FR_{\text{propriu}} > 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$ $FRF < 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$ $FRF = 0$ $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$	$FRF > 0, FR_{\text{propriu}} > 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$ $FRF < 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$ $FRF = 0$ $FRF > 0, FR_{\text{propriu}} < 0, FR_{\text{împrumutat}} > 0$

Interpretare:

1.3. Nevoia de fond de rulment, trezoreria netă și cash-flow-ul perioadei

- **Nevoia de fond de rulment (NFR)**

$\text{NFR} = \begin{array}{l} \text{Nevoi temporare} \\ \text{(fără active de trezorerie)} \end{array} - \begin{array}{l} \text{Resurse temporare} \\ \text{(fără pasive de trezorerie)} \end{array}$
--

$$\text{NFR} = \text{Stocuri} + \text{Creanțe} - \text{Datorii de exploatare (nefinanciare)}$$

$$\text{NFR}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{NFR}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

$$\Delta \text{NFR} = \text{NFR}_{(N)} - \text{NFR}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

.....

Interpretare:

- **Trezoreria netă (TN)**

$\text{TN} = \text{FRF} - \text{NFR}$

$$\text{TN}_{(N-1)} = \dots\dots\dots$$

$$\text{TN}_{(N)} = \dots\dots\dots$$

O altă modalitate de calcul a trezoreriei este:

$$TN = \text{Active de trezorerie} - \text{Pasive de trezorerie}$$

$TN_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$TN_{(N)} = \dots\dots\dots$

Indiferent de metoda de calcul a TN se va obține același rezultat.

Interpretare:

• **Cash-flow-ul perioadei (CF)**

$$CF = TN_N - TN_{N-1}$$

TN_N = trezoreria netă la sfârșitul exercițiului contabil

TN_{N-1} = trezoreria netă la începutul exercițiului contabil

$CF = TN_{(N)} - TN_{(N-1)} = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

Interpretare:

Sinteza indicatorilor calculați:

Indicator	Anul (N-1)	Anul (N)
FRF (lei)		
NFR (lei)		
TN (lei)		

Să se încadreze firma analizată într-o situație tipică de echilibru financiar.

Alegeți pentru fiecare an în parte o situație de echilibru prin încercuire din următoarele șase posibile. Scrieți în dreptul situației alese anul corespunzător.

- $NFR > 0, FR > 0, TN > 0$
- $NFR > 0, FR > 0, TN < 0$
- $FR < 0, NFR > 0, TN < 0$
- $FR < 0, TN > 0, NFR < 0$
- $TN > 0, FR > 0, NFR < 0$
- $NFR < 0, FR < 0, TN < 0$

Interpretare:

PARTEA 2

STRUCTURA FINANCIAR–PATRIMONIALĂ A ÎNTREPRINDERII

2.1. Ratele de structură a activului

2.2. Ratele de structură a pasivului

2.2. Analiza structurii financiare a întreprinderii Y

2.1. Ratele de structură a activului

Rata activelor imobilizate (R_{AI})	$\frac{\text{Activ imobilizat}}{\text{Activ total}} \times 100$
Rata activelor circulante (R_{AC})	$\frac{\text{Activ circulant}}{\text{Activ total}} \times 100$

Pe exemplul firmei Y analizate în **Partea 1** (pe baza bilanțului financiar) avem următoarele valori ale ratelor de structură pentru activ:

$R_{AI(N-1)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{AC(N-1)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{AI(N)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{AC(N)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$

2.2. Ratele de structură a pasivului

Rata stabilității financiare (R_{SF})	$\frac{\text{Capitaluri permanente}}{\text{Pasiv total}} \times 100$	
Rata autonomiei financiare globale (R_{AFG})	$\frac{\text{Capitaluri proprii}}{\text{Pasiv total}} \times 100$	Situație favorabilă pentru întreprindere: rată mai mare sau cel puțin egală cu 1/3.
Rata de îndatorare globală (R_{IG})	$\frac{\text{Datorii totale}}{\text{Pasiv total}} \times 100$	Situație favorabilă pentru întreprindere: rată mai mică decât 2/3.

Pe exemplul firmei Y analizate în **Partea 1** (pe baza bilanțului financiar) avem următoarele valori ale ratelor de structură pentru pasiv:

$R_{SF(N-1)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{AFG(N-1)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{IG(N-1)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{SF(N)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{AFG(N)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$
$R_{IG(N)} = \text{-----} \times 100 = \text{-----}\%$

2.3. Analiza structurii financiare a întreprinderii Y

Interpretare:

PARTEA 3

ESTIMAREA RENTABILITĂȚII ÎNTREPRINDERII

3.1. Marja comercială, valoarea adăugată și rezultatul net

3.2. Rentabilitatea comercială

3.3. Rentabilitatea economică și rentabilitatea financiară

3.1. Marja comercială, valoarea adăugată și rezultatul net

Se cunosc următoarele elemente de venituri și cheltuieli extrase din contul de profit și pierdere al unei întreprinderi pentru anul N: venituri din vânzarea mărfurilor 204.100.000 lei, cheltuieli privind mărfurile 52.520.000 lei, cheltuieli cu materiile prime și materialele consumabile 43.100.000 lei. În condițiile în care producția exercițiului este 82.000.000 lei, calculați marja comercială și valoarea adăugată pentru anul N.

Rezolvare:

- **Calcularea marjei comerciale**

Indicatori	N (lei)
Venituri din vânzarea mărfurilor	
(-) Cheltuieli privind mărfurile	
= Marja comercială (MC)	

- **Calcularea și interpretarea valorii adăugate**

Indicatori	N (lei)
Producția exercițiului	
(+) Marja comercială	
(-) Cheltuieli cu materiile prime și materialele consumabile	
= Valoarea adăugată (VA)	

Interpretare:

O întreprindere a înregistrat în anul N un rezultat al exploatării de 390.800 lei și un rezultat financiar de 110.000 lei. Calculați rezultatul net al exercițiului N.

Rezolvare:

Calcularea rezultatului net (lei)

Indicatori	N
Rezultatul exploatării (RE)	
(+) Rezultatul financiar (RF)	
(-) Impozit pe profit (16 %)	
= Rezultatul net al exercițiului RNE (profit net sau pierdere)	

Interpretare:

3.2. Rentabilitatea comercială

O întreprindere a înregistrat în anul N o cifră de afaceri netă de 390.000 lei, excedentul brut al exploatării fiind de 120.000 lei. La sfârșitul exercițiului întreprinderea a realizat un profit net de 18.800 lei. Rata marjei nete și rata marjei brute de exploatare au următoarele valori:

Rezolvare:

Nr. crt.	Indicator	Formulă de calcul
1.	Rata marjei nete	$\frac{\text{Rezultat net al exercitiului}}{\text{Cifra de afaceri neta}}$
2.	Rata marjei brute de exploatare	$\frac{\text{Excedent brut de exploatare}}{\text{Cifra de afaceri neta}}$

Rata marjei nete $_{(N)}$ = _____ =

Rata marjei brute de exploatare $_{(N)}$ = _____ =

3.3. Rentabilitatea economică și rentabilitatea financiară

O întreprindere dispune în anul N de imobilizări pentru exploatare în valoare de 530.000 lei. Firma nu deține imobilizări în afara exploatării. Nevoia de fond de rulment de exploatare calculată pe baza bilanțului funcțional este de 300.300 lei, cea în afara exploatării este de 175.000 lei, iar disponibilitățile de 220.000 lei. Se mai cunosc următoarele elemente: valoarea adăugată (VA) este 572.225 lei,